

Bibliotheca Rhetorum

In Quo Orationes Sacrae, & Panegyricae

Le Jay, Gabriel François

Ingolstadij, 1726

De Morte. Oratio X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71028](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-71028)

Verùm heu me! quantum absuit, quin funestissimam illam veritatem per memet ipse experirer? quām sāpe in ipsa hujus præcipitij margine periculosos feci lapsus, quibus, nī me tua manus tenuisset, in hanç malorum omnium eluviem nunquam emersurus inde, proruissim! Quas ergo tibi referam gratias, ô Deus, per quem incolumis etiamnum vivo, dum in alios minūs nocentes, quām ego sim, rigidus suppliciorum exactor extitisti! Sed quo me deinceps pacto geram? Téne post tam illustria tuæ in me misericordiæ monumenta rursum offendam? eāne abutar imposterum bonitate, quam mihi hactenus indulsi? Ah! ne id patere, precor, ô Deus! quin potiūs, si quid esset adhuc in me, quod tibi displiceret, si quas in intimis animæ penetralibus peccati reliquias deprehenderes, totum illud sic confice, sic erue, sic expurga, ut purus atque integer ab omni peccati labe, suavissimâ conspectus tui jucunditate frui aliquando possim.

DE

M O R T E.

O R A T I O X.

Pulvis es, & in pulverem revertēris. Ge-
nes. 3.

Quid esse dicam, Adolescentes, aut quo mortaliū fato fieri putem, ut cūm nihil frequenter obversetur oculis, quām terribilis mortis
H s a spodus;

aspectus; nihil quod in communem omnium sermonem saepius cadat, quam funesta mortis commemoratio; nihil denique quod in Literis sacris inculcetur diligentius, quam assidua mortis ejusdem memoria; tamen sic plerique refugiant fatalem illam universis hominibus horam animo pertractare; quasi novum quiddam atque insolens, aut alienum a se penitus proponeretur. Atqui haec ipsa est diligens praesertim & attenta mortis cogitatio, vi cuius declinare liceat, quidquid in morte metuendum magis occurrit; per quam sensim sine sensu eadem illa non tam terribilis, quam amabilis, non tam refugienda, quam optanda possit videri; quam si defixerimus semel animo penitus, securitate quadam & tranquillitate singulari, vel inter ipsa gravissima mortis pericula gaudebimus. Adeste igitur animis, Adolescentes; usurpemus jam ulti- ac lubenter nou sine incredibili animae nostrae utilitate, quod olim, si nunc neglectum fuerit a nobis, cum ingenti desiderio, luctuque vel inviti ac repugnantes experiemur.

Atque ut meditationis tam necessariæ studium in vobis magis ac magis incendam; intelligite, quam liquidus ex ea fructus, quam utilis existat. Duo sunt vulgo, quæ salutis negotio moram & impedimentum rafferunt; nimius rerum praesentium amor, hoc primum: gravis rerum futurarum incuria, hoc alterum. Adhaerescimus prave bonis, quibus in hac vita fruimur; quid fruendis in altera bonis obesse possit, vix ac ne vix quidem attendimus. Porro, quam salubriter frequens ac seria mortis meditatione utrique malo medeatur, hodierna Oratio demonstrabit. Hoc habet mortis meditatio, ut rerum praesentium fastidium ac despiciantiam ingeneret, erit Orationis pars prior. Cogitatio mortis vigilantiam Christianam suscitat, ne æternis bonis excidamus, pars Orationis posterior persuadebit.

Agite,

I. P A R S.

Agite, Christiani Adolescentes, quis inordinato rerum terrenarum affectu teneri se patiatur, aut etiam easdem fātidire ac despicerē salubriter non incipiat, qui moriendum sibi esse frequenter ac se. rīo cogitārit: Nam quid mori dicemus esse, aut mors quid aliud est, quām absoluta quādam, integra, perpetuāque abalienatio, disjunctiōque rerum universarum, quā sub aspectum nostrum cadunt? Scilicet qui moritur, sic divellitur ab ijs, quāe viderat, aut possederat, aut amaverat, ut habendāe impostorū ullius cum ejusmodi rebus communionis atque commercij spem omnem atque expectationem deperdat. Ita se res habet, Adolescentis Christiane, cūm moriendum erit tibi, quantumvis adhārescas terrenis ac caducis bonis, quāe paraveris multo cum labore, quibus fruēre delectabiliūs, quorum usuram longiūs tibi pollicebere, ijs sic esse valedicendum puta, nullam ut deinceps cūm ijsdem societatem habiturus sis. Tum verò quid fiet illis opibus, quas ut in altum exstrueres, totam pœnē vitam labore, curā, anxietate contriveris? quō pertinebunt honorum gradus, unde in obscurum horrendi tumuli domicilium demigrabis? quid proderunt illæ voluptates tanto quæstūe studio, tam degustatæ suaviter, quibus in perpetuum carendum erit? quid conferet tibi ingenij laus, eruditiois fama, politioris cuiusdam cultūs elegantia, in quibus te vel extuleris insolentiūs, vel plusculum amaveris, cūm hæc omnia tecum unā jam jam extinguentur? quid juvabunt amicorum copia, domesticorum multitudo, florentissimæ sobolis frequentia, à quibus in hoc discrimine positus nullum subsidium, nullam operam, nullum auxiliū genus experiēre. *Nudus egressus sum, inquies cum Jobo, ex utero matrū mea, nudus eodem reversar. Job. 1.*

Hanc

Hanc verò rebus omnibus valedicendi necessitatem, cùm semel hora lethi fatalis accesserit, ita sensit profana antiquitas, ut indignum crederet hæc amare perditius, quibus esse seriùs ocyùs carendum meminisses. Nostis quām seriò Poëta ille vester amicum admoneret quempiam, qui rerum suarum amore tenaciùs vinciebatur: *Cedes, inquietabat, cedes coëmptis saltibus & bonis, villaque, flamus quām Tyberus lauit, cedes, & extructis in altum divisijs potietur hæres: Lib. 2. Od. 3.* Neque verò adjiciebat, *harum, quas colis, arborum, te præter invisas empressos ulla brevem dominum sequetur. Ibid. Od. 11.*

Verūm in istâ rerum omnium dimittendarum necessitate, quām acerbus, quām luctuosus homini rebus omnibus circumfluenti dolor ingruet! quām ægrè patietur auferri sibi bona illa, in quibus spem suam atque felicitatem habebat collocatam! quot erumpent lachrymæ, quot singultus personabunt! quanta funelissimæ desperationis significatio se prodet! *succine separat, inquiet, amara mors!* 1. Reg. 15. Heu! vix dum tempus fuit utendi illis opibus, quas tanto studio comparsi miser, & illas jam eripis! vix attigi labris primoribus delicias breves tot dolorum redemptas aculeis, *gustans gustavi paululum mellis, & ecce morior.* 1. Reg. 14. Vix defungi licuit primis dignitatis hujus novæ honoribus, & *ecce velut à texente vita mea succiditur.* Isa. 38. Filios educaveram. spem domus, familiæ columen, patris amores, & jam divellor ab eis, & in omne tempus disjungor! *Siccine separat amara mors?*

Hæc eadem hominis morientis desideria quām feliciter Spiritus sanctus paucissimis verbis expressus! *O mors! quām amara est memoria tua homini pacem habenti in substantijs suis!* Eccl. 41. Hanc mentis solicitudinem, hanc amaritudinem cordis experietur olim, quisquis è vobis opulentiori fortune nequius servierit, cùm erit nuncium eidem remittendum; cùm veniet ad vos trepidationem inter

ac metum legatus à cæteris quidam, vel medicus, vel amicus, vel Christi minister, & decumbentibus in lecto mortis tristissimam illam vocem deferet: Actum est, amice, desperata valetudo nulla spes salutis affulget: moriendum tibi: vix unus aut alter restat dies, quem æternæ salutis possis impendere. Eja de conscientia tua expurganda cogita, pone in lucro moram brevem, quam tibi Deus adhuc imperit: Heu! inquies, si loqui jam vacat; vel si non licet, cogitabis tecum; heu! tam citò! hac ætate, his viribus, hoc statu rerum mearum tam læto, tam florente, tam pleno expectationis cujusque longissimæ? *O mors, quam amara est memoria tua homini pacem habenti in substantijs suis!*

Hanc verò morientis hominis imaginem quisquis sæpè retractabit animo, & maturè secum expendet, quam aliam conclusionem primum est eum elicere; nisi ridiculum esse & non ferendū stultitiae genus, ita macerare se comparandæ ejusmodi fortunæ gratiâ, quæ tam caducis, tamque ruentibus fundamentis nititur: amare perditè vitæ hujus delicias ac commoda, quibus primo quoque tempore privari possit: sic esse totum in ædificanda domo fragili ac luteâ, quæ per se ipsa rimas agit undique, dum parandæ habitationis æternæ cura penitus negligitur. Quam bellè stuporem mortalium & amentiam in consecrandis tantopere amandisque fragilibus hujus ævi bonis Regius Vates olim increpabat! *Filij hominum, usquequo gravi corde, ut quid diligitis vanitatem, ac queritis mendacium?* Psal. 4. Qui vos error à via veritatis abduxit, quò pergitis amentes, quid queritis, quò contenditis? an nescitis, quia non habemus hic manentem civitatem, sed futuram inquirimus, Hebr. 13. stabilem, perpetuam, varietati temporum, fortis injuriæ, hostium oppugnationibus minimè obnoxiam? Hos sensus mihi credite, *Jobis injicet salubris mortis cogitatio, neque continget*

tinget fieri similes hominis illius, cuius imprudenteriam ac cæcitatem etiam cum amariore joco Christus insultat. Collegerat ille messem copiosissimam; fecerant agri fructus uberrimos; plena frumento horrea & torcularia vino redundabant. In hac latissima rerum suarum conditione ita cogitabat intra se ac dicebat: *Quid faciam, quia non habeo, quo congregem fructus meos?* LUC 12. *Et dixit; ipsissima sunt, Adolescentes, Evangelij verba quæ profero; & dixit, inquam, hoc faciam: destruam horrea mea & majora faciam; & illuc congregabo omnia, quæ nata sunt mihi & bona mea, & dicam animæ meæ: Anima, habes multa bona posita in annos plurimos; requiesce, comede, bibe, epulare.* *Dixit autem illi Deus; Stulte, hac nocte animam tuam repetunt à te, quæ autem parasti, cuius erunt?*

Heu! quām multis illud ipsum accidit, qui post exantatos multos labores, & exhausta varia vita hujus pericula, cùm venissent eò tandem, ut parisi in pace fruerentur bonis, inter spes medias succisi de numero viventium sublati sunt. Qui utinam in revocanda mortis memoria assidui, diligentésque magis extitissent, nec perstringi sivissent oculos suos insanis rerum periturarum fulgoribus, nec frustrari spes suas in ipso votorum apice doluissent! Vos verò in lucro ponite itulitiam istorum hominum, & ex eorum exitio documentum capite, quod vobis ex usu sit: æmulamini eorum prudenteriam, si minùs effectu, sed affectu saltem, qui in ipsa, quam propono vestris mentibus, cogitatione mortis, subito ac repentino rerum terrenarum fastidio ita correpti sunt, ut abdicarent penitus, quæ possidebant, omnia; valedicerent honoribus ac dignitatibus; & voluntariæ pauperitatis cultores se in sylvarum tenebris ac montium speluncis abderent omniū egentes ac nudi, ne quid superesset sibi uod auferre mors posset; tanto illi contemptu fatuosa

strosas opes despiciebant, quanto cæteri hominum studio illas conseruantur. Neque verò mirum erat, si cùm demigrandum sibi foret ex hac vita, tam singulari gaudio & gestientis animi significatione accedentem mortem exciperent, neque tam decedere è vita viderentur, quām in aliud multò felicius ævum comigrare. *O quanta erit fiducia morituro.* inquit aureus Imitationis Christi Liber quem nullius rei tenebit affectus?

Sit ergo fructus ille veritatis hujus, quam mortis cogitatio bene præparatis animis nudam & aper- tam exhibit, Adolescentes; ut vim infringat periculose tentationis, cui ætas vestra, tenera quan- tumvis, plerumque obnoxia est. Quotus enim ves- trum est, qui, si conscius sibi sit ingenitæ virtutis; si sentiat in se ingenium rerum magniarum capax; si vel in parentibus vel in amicis præsidium grande, ad consestanta quæ sublimiora sunt, sibi gratulari possit; quotus, inquam, vestrum est, qui spes al- tas jam tum non soveat, & excelsæ fortunæ fabri- cam moliri animo non incipiat? Cæteri qui nihil ha- bent ejusmodi quod sperent; quibus tenuitas sua audendi quidquam jus & animum eripit, nihilo æ- quiores prioribus, aut fortunatioribus invident, aut laudare & amare non cessant, quod ipsi assequi ne- queunt, aut etiam iniquam nimis supremi Numinis incusant providentiam; quæ liberalis in alios ac munifica, sibi parca unis & avara extiterit. Verum quām efficaciter damnosos in utrisque sensus cogi- ratio mortis retundit ac reprimit. Nam quis stu- deat impensis rebus ejusmodi, aut ijsdem destitu- tum se fuisse tantopere doleat, quarum hoc esse fa- tum meminerit, nihil ut morientibus vel ad præsi- dium vel ad solatium prosint. An non petiūs fune- stam fortunatorum hominum, ut sibi videntur, fortrem commiserans in has voces erumpat? Huc- cine, Deus immortalis, res humanæ recidunt! tam- ne brevibus cancellis ac terminis mortalium felici-

tat concluditur, ut in extremo vitæ limine spoliator se rebus circumfluentibus nudatosque deprehendant? Huic infelici scopulo sic a lisa Regum ipsorum potentia confringitur, ut fulgor ille majestatis, qui perstringit oculos & animos rapit in admirationem sui, tanquam inanis fumus dissipetur & evanescat! Nam cur ergo tantopere superbiant qui divitijs afflunt, qui præfulgent honoribus, qui cæterorum fortunas moderantur, qui imperium exercent orbis spectabiles ac verendi, quando nihilo plus auferent ex illâ rerum copiâ, quibus abundant, quam qui miserrimâ laborant egestate? quando summos pariter & imos eâdem falce mors demelit, & uno compositos in tumulo omnes æquat omnibus?

Verum ipse quò feror? cur hæc eadem ambitum, quæ mors quantocytus eripiet? cur mihi met plaudo tacitus, & gratulor in situ, quia forte pinguis hæreditas me respicit, quia me primi honorum gradus exspectant, quia mille deliciarum ille cœbrae mihi jam blandiuntur? Imprudens ad quem tam brevis rerum istarum usura pertineat, qui bonis omnibus aliquando exuendus sim, & ad vilissimorum homuncionum sortem redigendus. Vel cur miserum me & infelicem rear, si nobilitatis minus ac splendoris natura contribuisset, si vivere obscurum fineret, si parcius mihi ad vitæ commoda mollisque delicias providisset; cum post angustos mortalis ævi terminos, sublato inter homines aut nobilitatis, aut divitarum, aut dignitatis discrimine, una eadémque omnium conditio futura sit.

Nolite dubitare, Adolescentes, habet hoc mortis meditatio singulare præsidium, cum ut altos premat spiritus, & ambitiosum semper suis in votis animum coërceat, tum ut salubrem rerum humarum despiciemtiam ingeneret. Nunc quam potens eadem sit ad fuscitandam Christianam vigiliam, pars Orationis altera demonstrabit.

II. PARS.

II. P A R S.

Quam certa & ineluctabilis est mortis necessitas, tam incertam ex omni parte & obscuram esse mortem fides & quotidiana experientia demonstrant. Triplex autem in primis obscuritatis genus metuendam ac terribilem mortem efficit; quod si pertractetur animo diligenter, & ad frequens revoletur examen, fieri omnino non potest, quin perpetuus inde & efficax pariter Christianæ vigilantiae stimulus exurgat. Incertam igitur dico & obscuram mortem esse, primò quod tempus attinet: deinde quod spectat rationem ac modum; denique quod pertinet ad statum & varias affectiones, in quibus anima deprehendetur. Quæ tria dum breviter persequor, diligenter attendite.

Incertum est, quando illucesceret fatalis ille dies, qui vitæ modum ac finem imponet. Age, dic mihi, Adolescens Christiane, si potes, quos præscriptos tibi, quos designatos arbitraris vivendi fines ac terminos. An prorogabis vitam ad extremam usque senectutem? an in medio quodam annorum cursum metam invenies? an breves ultra juvenutis cancellos progreedi non licebit. an in ipsa forte adolescencia de numero viventium succidēris. quid censes? quid existimas? quid tibi videtur? Scio, quod pertineant spes tuæ, quam longè promoveas expectationem tuam, quam multam annorum seriem, hac ætate, his viribus, hac valetudine tibi ad promittas. Sed peto, ut exploratum aliquid super eâ re pronuncies; ut certum aliquod designes temporis spatiū, intra quod sine ullo mortis memoriū impunè possis excurrere. Sed frustra ego te interrogem, cum nec tibi, nec ulli hominum id innotescat, dicente Domino, *Nesci⁹ diem, neque horam.* Matth. 25. Imò, non modò nihil compertum quidquam de mortis nostræ tempore, sed etiam idem Domi-

nus

nus liquidò profitetur futurum, ut quā præsertim horā nihil ejusmodi suspicabimur, eā sit nobis moriendum; quā horā non putatis, filius hominis veniet. Luc. 12. Hinc in alio loco Christus adventum suum furi ac latroni comparat. Quod sibi tempus deligendum putat fur ac latro, si cuius domum populari atque expilare cogitet? Num mediā de luce fores obsidebit, aut in ædes irrumpet, cùm circumcurrent undique, qui vim arcere possint? cùm adsunt in excubijs domestici, & ad ferendam opem prompti ac parati? cùm vigilat ipse paterfamilias, & periculi metuens custodit ipse domum ac tuerit? Non committat sanè, ut tam ineptum rei facienda tempus occupet. At cùm securus rerum suarum dominus nihil sibi metuendum æstimabit; cùm alto demersi somno domestici facilem in penates aditum permittent; cùm tenebræ & longum concubia nocte silentium prædonum consilium adjuvabit; tunc illi facto impete domum adorientur, sepultos somno vinoque servos occupabunt, jugulabunt patremfamilias, & rebus omnibus potentur. Hunc ipsum inibit morem Christus Dominus, cùm ad exigendam à nobis totius anteaetæ vitæ rationem accedet, *Ecce venio sicut fur.* Apoc. 16.

Sic erit, Adolescens Christiane, tunc esse tibi excedendum è vita existimes, cùm moriendum tibi esse minus suspicabere; cùm sanus in primis ac vegetus, plenus viribus atque robore longiores tibi annos polliceberis; cùm arridebit gravior & suas insinuum tuum opes fortuna congeret; cùm mersus forte periturarum rerum curis ac solicitudinibus inculham jacere conscientiam tuam ac sordidam patieris; tunc repente mors ingruet, & spes uno momento lætissimas refecabit. *Quā horā non putatis, filius hominis veniet.* Luc. 12. Utinam singuli vestrum saluberrimum illud, quod Imitationis Christi Liber impertit, adversus quascumque intempestive mortis

mortis insidias consilium æmularemini. *Cum manè fuerit*, inquit, *puta te ad vesperum non pervenitum*, *vespere autem factō, non audias tibi manè polliceri.*

Vellem ergo, ut unusquisque vestrūm, antequam decumberet, id attento secum versaret animo! Ecce lectum jam peto incertus, quid de me hac nocte futurum sit. Valens equidem mihi video ac sanus; at quām multis tam affectis bene, quām ego sum, contigit, ut medios inter somnos repentina morte opprimerentur, & tristis in cubili suo sepulchrum invenirent! Id si fortè mihi hac nocte continget, an securus aliquo pacto sisti possim ad tribunal divinæ Majestatis? nihilne exprobrat tacitè conscientia, quod me lethalis culpæ reum efficiat? ah! si flagitij lethiferi conscius meritò video, an tranquillos capere somnos possim, nisi prius peccatum illud sincero dolore, & melioris frngis desiderio eluerim, incertus quid de me hac nocte statuendum sit? At fortasse nihil evenier ejusmodi, quod vereor: sed fortasse id ipsum, quod non vereor, experiar: miserum me & inconsulium, qui rem illam, unde tota, quām longa est, pendet aeternitas, tam caduco, tamque fragili patiar fundamento fulciri.

Pergamus ulteriūs: Adolescentes; non incerti modò vivimus, quo tempore nobis ex hæc vita sit demigrandum; sed ipsum mortis genus, quo moriendum nobis est, incertum penitus & obscurum declaratur; magnum timoris & vigilantiæ singularis argumentum! Nam quid amabo vos, cogitatione istâ tristius ac luctuosum magis? nescio quo mortis genere moriturus sim! Ecce adfertur ad me quotidie: hic transfixus ferro cecidit, ille perit incendio; iste suffocatus aquis ac sepultus est; alter oppressus ruinâ interiit; alter ludendo vivendi finem fecit; is obriguit manducando; ille confabulando mortuus est; iste lecto

in suo postridiè manè repertus examinis, cùm s-
nus pridie serò decubuisse. Mihi verò quo tandem
mortis genere continget mori? An subito ac repen-
tino casu præveniar? an longiore morboconfectus
excedam? An erit mihi tempus ad excutiendam
conscientiam, & dolorem de peccatis excitandum?
an erit tam prompta, tam improvisa mors, ut om-
nem pœnitendi moram ac modum adimat? An ade-
rit prætò Christi Minister, qui delictorum excipiat
confessionem, & longæ peregrinationis in viati-
cum, sacrum Domini Corpus porrigit? an gemino
illo salutis præsidio privandus sum? An vis morbi &
afflictæ domûs perturbatio salubrem æternitatis co-
gitationem admittent? an rapto statim extra me &
orbato rationis usu consulere nihil licebit, quod se-
curitatem pariat aut solatium? Hæc omnia plane
incerta sunt; nihil statuere certi super ea re possum
& tamen hac ego defixus cogitatione, his agitatu-
stimulis ita vivam, quasi hoc esset in mea potestas
positum, convenientissimum quodque moriend
genus ad arbitrium eligere! Quantò satius est eam
inire vitæ rationem, quæ quocumque mortis in-
scrimine securum ac tranquillum præstet! Tunc
certè parùm intererit, quis demum mortis casu-
eum occupet, qui paratus semper ad moriendum
inveniatur. Verùm quo non vives in metu, quod
sis affectus tam malè ut quo versaris in statu, mor-
pertimescas? quām expavesces ad varia vitæ peri-
cula, qui pravitatis tuæ conscius sentias subeundum
esse tibi damnationis æternæ judicium, si ante ei-
piatam probè conscientiam mori juberevis.

Tertium attingo obscuritatis caput, quo
mori adhærescit semper, & quod incredibili quid-
dam timore securissimas quásque mentes perceller-
graviter debet. Incertum est, an peccati reus
an divinâ instructus gratiâ moriturus sim. Pavedi
D. Bernardus, ut ipse de se profatetur, & totis per-
horrescere

horrescebat artubus, quoties retractabat animo terribilem illam sententiam; *Nescit homo, utrum odio, an amore dignus sit.* Quantò graviore metu concutípar est unumquemque nostrum, dum revolvet apud se tacitus, nescio an in statu gratiæ, an in statu peccati deprehendendus sim? Tamen ex illa affectione animæ, in qua quis in morte invenietur, vel beata, vel infelix pendet æternitas! Si acceptus Deo tunc, si nullius mortalis noxæ reus haberi possim, in portu navigo; res meæ in vado sunt, nihil periclitabitur animæ meæ salus. Sin autem infectum lethali maculâ mors occupet, actum de me est; jacturam facio nullâ unquam arte reparabilem, desperata salus in perpetuum. Utrum porro amborum accidet? quam ego sortem letho proximus experiar? an justorum, an peccatorum morie sum moriturus? Hoc prorsus latet! nemo hominum, quantum est, qui vivunt, id novit: depositum apud unum Deum illud mysterium est. O justum, ô terrible perpetui timoris argumentum, quod non eos modò pungat ac stimulet, qui partem vitæ maximam licentiori consuetudine traducunt, sed & homines probos, graviùmque noxarum expertes nunquam conquiescere patiatur.

Hæc revolve tecum serio, Adolescens Christiane, si quis esses ejusmodi, qui vitiosi habitus labet jam diu depravatus perpetuo jaces flagitorum in cæno; qui vix expiatis per Sacramentum Pœnitentiæ offendis prioribus, in easdem paulò post graviore lapsu recidis; qui nullum facis peccandi finem aut modum. Dic mihi, quæso, tûne velles in eo statu mori, in quo menses plerumque integros, annos etiam ipsos versari soles? æquóne ferres animo, si post admissam turpitudinem obsoletam, nullâ interjectâ temporis morâ, ad tribunal divinæ Majestatis judicandus sisterere? Tûne securus rerum tua- rum tibi videreris, si in hac ipsa circumstantia tem-

poris, quâ te alloquor, nunc cùm arcans motibus tuas tibi fortes conscientia exprobrat, cùm te for-
tasse gravatum alicujus impudicitiae pondere & op-
pressum sentis; cùm pertinax in malitia nihilomi-
nus nec dolorem facti, nec melioris frugis deside-
rium experiris: Tûne, inquam, rerum tuarum se-
curus tibi viderêre, si triste illud muncium portare-
tur: Actum eit, Adolescentis Christiane, tibi lux in
extremus vitæ dies; hoc ipso momento reddenda
est apud omnipotentem Deum totius anteacti tem-
poris ratio: nullus deinceps moræ, nullus tergiver-
sationi locus est. Non ego te tam parùm studiosum
salutis tuæ putem, quin contra tam feralem senten-
tiam statim reclamares: velles indulgeri prius ali-
quod quantumvis breve spatum ad eliciendas ex-
cordis tui durtia testes doloris tui lachrymas, ad
expianda salubri confessione tot delicta, quibus
ultorem Deum provocâli, ad expurgandam omni-
scelerum fæce conscientiam, ne quid perspicacis ac
severi Judicis oculos offenderet.

Vide ergo, in jam nunc facias, quod tunc fe-
cisse voluisses. Nam unde futurum nôsti, ut in eo
statu, in quo nunc es, in quo mori non velles, re-
vera non moriaris? quis spopondit tibi, redeun-
tem te ex illo liberiore juvenum confortio, ubi de-
pravari te, corrumpique siveris, ubi pudicitiae gra-
vem maculam inusseris, ubi motus omnes aspiran-
tis gratiæ, & à prava libidine dehortantis repre-
sis, non esse te repentinâ ac luctuosâ morte oppri-
mendum?

Hæc sunt, Adolescentes, incertæ & ob-
scuræ mortis adjuncta, quæ dum serio ac fre-
quente animo verbatibus, vestri vos officij admone-
bunt, & Christianam in re salutis vigiliam er-
gam semper & attentam efficient. Ergo geminum
illud habebitis in assiduâ mortis meditatione præ-
diu, ut terrenarum rerum, quæ mentes hominum
salvi

fascinant, & à cœlestium amore ineluctabiliter avertunt, tedium ac fastidium ingeneret, & in promovendo salutis æternæ negotio inertes vos ac locordes esse non sinat.

Quare ut eò referatur, unde processit Oratio, rogo vos atque obtestor etiam atque etiam, ut tristissimam illam mortis sententiam, quam olim peccati vindex atque ultor Deus in parentem omnium primum, totumque adeo hominum genus sancivit, salubri meditatione non temperetis modò, sed etiam utilem ac fructuosam reddatis; *pulvis es, & in pulverem revertēris.* Genef. 3.

DE MORTE PECCATORUM.

ORATIO XI.

Mors peccatorum pessima. Psal. 33.

Quam multa paucis complexus est Spiritus sanctus, Adolescentes Christiani, cùm pessimam peccatorū esse mortem affirmavit. Quid enim adjici posse videtur ulterius ad incutendum animis mortis ejusmodi horrorem ac metum? aut quis defungi illa morte non refugiat, quæ Spiritus sancti testimonio pessima nuncupatur? Esto, per me licet, felix ac fortunata peccatorum vita censeatur, dum prætergressi vulgus hominum, & sublimes tanquam cedri Libani humiles terras despiciunt, & nubes ipsas affectant; dum monstrantur digito præteruentium, & quasi delapsa cœlo Numina suspiciuntur,

I 4

ac